

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gst-rs.org

**Izvještaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Komunalnog preduzeća
„Vodovod i kanalizacija“ a.d. Novi Grad
za period 01.01-31.12.2023. godine**

Broj: RV080-24

Banja Luka, 10.12.2024. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	1
	Izveštaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	4
	Izveštaj o reviziji usklađenosti	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	8
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	9
	1. Uvod	9
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja	9
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	9
	4. Nabavke	12
	5. Priprema i donošenje plana poslovanja i finansijskog plana	12
	6. Finansijski izvještaji	13
	6.1. Bilans uspjeha	13
	6.1.1. Poslovni prihodi i rashodi	13
	6.1.2. Finansijski prihodi i rashodi	15
	6.1.3. Gubitak redovne aktivnosti	15
	6.1.4. Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda	15
	6.1.5. Neto gubitak perioda.....	15
	6.2. Bilans stanja	15
	6.2.1. Bilansna aktiva.....	15
	6.2.2. Bilansna pasiva	18
	6.2.3. Vanbilansna evidencija.....	20
	6.3. Bilans tokova gotovine	20
	6.4. Vremenska neograničenost poslovanja	21
	6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	21
	6.6. Napomene uz finansijske izvještaje	21

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Komunalnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Novi Grad koji obuhvataju Bilans stanja – Izvještaj o finansijskom položaju sa stanjem na dan 31.12.2023. godine; Bilans uspjeha – Izvještaj o ukupnom rezultatu u periodu i Bilans tokova gotovine – Izvještaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, finansijski izvještaji Komunalnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Novi Grad, istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2023. godine, finansijsku uspješnost, tokove gotovine i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200-2810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu „Odgovornost revizora“. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 - Etički kodeks, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Troškovi bruto plata su precijenjeni u iznosu od 140.629 KM, a potcijenjeni troškovi bruto naknada plata u iznosu od 85.154 KM i bruto ostalih ličnih primanja u iznosu od 55.475 KM, jer su troškovi bruto naknada plata za godišnji odmor, rad u dane državnih praznika i bolovanje na teret poslodavca i troškovi regresa iskazani u okviru troškova bruto plata, što nije u skladu sa članom 44. stav (2), (3) i (8) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.2.1.3. ovog Izvještaja:

Kratkoročna potraživanja su precijenjena u iznosu od 82.209 KM, a potcijenjeni su rashodi od usklađivanja vrijednosti potraživanja od kupaca i gubitak tekuće godine u iznosu od 54.399 KM i gubitak ranijih godina u iznosu od 27.811 KM, jer nije izvršeno obezvređenje zastarjelih potraživanja u skladu sa zahtjevima Međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja 9 Finansijski instrumenti (paragraf 5.5.15) i članom 18. stav (8) i 50. stav (9) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.2.2.1. ovog Izvještaja:

Kapital je iskazan više za iznos od 78.431 KM, jer je neraspoređena dobit tekuće godine iskazana manje u iznosu od 57.939 KM po osnovu pokrića gubitka tekuće godine na teret neraspoređene dobiti tekuće godine u iznosu od 54.160 KM i nije izvršen prenos odloženih poreskih prihoda u korist neraspoređene dobiti tekuće godine u iznosu od 3.778 KM, a gubitak iskazan manje u iznosu od 136.370 KM jer je gubitak ranijih godina iskazan manje u iznosu od 27.811 KM po osnovu precijenjenih kratkoročnih potraživanja od kupaca i gubitak tekuće godine iskazan manje u iznosu od 108.559 KM po osnovu potcijenjenih rashoda od

usklađivanja vrijednosti potraživanja od kupaca u iznosu od 54.399 KM i pokriva gubitka tekuće godine na teret neraspoređene dobiti tekuće godine u iznosu od 54.160 KM, što nije u skladu sa članom 30. stav (4), 31. stav (5) i 64. stav (9) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.6. ovog Izvještaja:

U Napomenama uz finansijske izvještaje nisu izvršena dodatna objelodanjivanja prezentovanih pozicija finansijskih izvještaja koje se odnose na poslovne rashode, poslovne prihode, obaveze i potraživanja u skladu sa paragrafom 112 (b) i (c) i 113 MRS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja i drugih relevantnih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalje rezervu na dato mišljenje skrećemo pažnju na navedeno pod tačkom 6.2.1.1. ovog Izvještaja:

Komunalna imovina koja predstavlja tehničko-tehnološku cjelinu koja je pretpostavka za proizvodnju i distribuciju vode, odvodne kanalizacije i drugih komunalnih usluga evidentirana je na osnovu izvora finansiranja u okviru poslovnih evidencija Komunalnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Novi Grad i Opštine Novi Grad, pa zbog toga nisu u potpunosti ispunjeni zahtjevi MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema (paragraf 7).

Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje Komunalnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Novi Grad za godinu koja se završava na dan 31.12.2023. godine su objelodanjena pitanja vezana za nastavak poslovanja u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja Komunalnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Novi Grad za godinu koja se završava na dan 31.12.2023. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije tih finansijskih izvještaja kao cjeline a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, nema drugih pitanja koja treba objaviti u Izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima i međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjeravanje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjeravanje predstavlja visok nivo uvjeravanja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola, koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 10.12.2024. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Komunalnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Novi Grad za 2023. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima Komunalnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Novi Grad za 2023. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Koeficijenti prema kojima su obračunate i isplaćene plate u 2023. godini kod 29 zaposlenih su veći od koeficijenata propisanih Kolektivnim ugovorom za zaposlene u Komunalnom preduzeću „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Novi Grad i ugovorima o radu, što nije u skladu sa članom 66. Kolektivnog ugovora za zaposlene u Komunalnom preduzeću „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Novi Grad i članom 9. stav (2), 120. stav (1) i 123. stav (5) Zakona o radu.

Zaposlenima nisu dostavljene ponude za zaključenje aneksa ugovora i nisu zaključeni aneksi ugovora o radu usljed povećanja plata u 2023. godini, što nije u skladu sa članom 170. stav (1) tačka 4) i 171. Zakona o radu.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. ovog Izvještaja:

Komunalno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Novi Grad nije planiralo niti provelo postupak nabavke usluga laboratorijskog ispitivanja zdravstvene ispravnosti vode za piće u najmanjem iznosu od 27.763 KM, nije planiralo direktne sporazume i objavilo izvještaje na Portalu javnih nabavki u najmanjem iznosu od 57.788 KM, nisu objavljeni osnovni elementi ugovora na Portalu javnih nabavki i sažetak obavještenja o dodjeli ugovora, tenderska dokumentacija ne sadrži procijenjenu vrijednost nabavke i nisu potpisane izjave o postojanju ili nepostojanju sukoba interesa, što nije u skladu sa članom 5., 17. stav (1), 18., 21. stav (1) tačka c), 28. stav (1) i (4), 75. stav (1) i 78. Zakona o javnim nabavkama.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalje rezervu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Posebni kolektivni ugovor za stambeno-komunalne i uslužne djelatnosti Republike Srpske je prestao da važi 2021. godine, novi nije donesen, a obračun ličnih primanja je izvršen u skladu sa Zakonom o radu, Odlukom o utvrđivanju plata, visini primanja po osnovu rada i visini pomoći radniku, Pravilnikom o radu od 04.05.2018. godine i Kolektivnim ugovorom za zaposlene u Komunalnom preduzeću „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Novi Grad od 27.12.2022. godine.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Komunalnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Novi Grad obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Komunalnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Novi Grad.

Banja Luka, 10.12.2024. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) postupci i procedure provođenja popisa imovine i obaveza vrše u skladu sa članom 4. stav (1) tačka 1) i 2) i 17. stav (4) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;
- 2) prihodi od pruženih usluga povezanim licima, potraživanja od kupaca povezanih lica i troškovi bruto naknada plata i bruto ostalih ličnih primanja klasifikuju u skladu sa članom 18. stav (2), 44. stav (3) i (8) i 54. stav (3) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike;
- 3) prilikom evidentiranja troškova otpremnina, pomoći i naknada troškova prevoza na posao i povratka s posla vrši evidentiranje i obaveza za iste u skladu sa članom 37. i 38. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike;
- 4) izvrši procjena vrijednosti iskazanih nekretnina za koje postoje naznake da je vrijednost sredstava umanjena prema zahtjevima MRS 36 Umanjenje vrijednosti imovine (paragraf 9 i 12);
- 5) iskažu odložena poreska sredstva (odložene poreske obaveze) prema paragrafu 54 (o) MRS 1 Presentacija finansijskih izvještaja, MRS 12 Porezi na dobitak i članu 11. i 32. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike;
- 6) internim aktima definišu kriterijumi zastarjelosti odnosno obezvređenja zaliha s ciljem njihove procjene i svođenja na realnu vrijednost, te utvrde iznosi zaliha priznatih kao rashod i iznosi otpisa zaliha tokom perioda prema MRS 2 Zalihe (paragraf 36) i članu 12. stav (10) i 50. stav (7) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike;
- 7) izvrši procjena naplativosti potraživanja, starosna analiza strukture potraživanja od kupaca i evidentiranja prema zahtjevima MSFI 9 Finansijski instrumenti i članu 18. stav (8) i 50. stav (9) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike;
- 8) iskažu dugoročna rezervisanja po osnovu beneficija zaposlenih, koje se isplaćuju u skladu sa stečenim pravima u toku trajanja i nakon prestanka zaposlenja prema MRS 19 Primanja zaposlenih i članu 32. stav (6) i 46. stav (3) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike;
- 9) isknjiže sredstva van upotrebe iz poslovnih evidencija u skladu sa Odlukom Nadzornog odbora od 09.12.2011. godine, a da se iskažu sredstva uzeta u zakup u skladu sa članom 67. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike;
- 10) u Napomenama uz finansijske izvještaje vrše dodatna objelodanjivanja u skladu sa članom 20. stav (2) Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i zahtjevima MRS 1 Presentacija finansijskih izvještaja.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) u okviru uspostavljenog sistema internih kontrola donese Strategija upravljanja rizicima i ažurira registar rizika u skladu sa tačkom 22. Uputstva o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole;
- 2) raspoređivanje zaposlenih u pogledu ispunjenosti posebnih uslova vrši u skladu sa članom 11. Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u KP „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Novi Grad;
- 3) prilikom obračuna plata primjenjuju koeficijenti propisani Kolektivnim ugovorom za zaposlene u KP „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Novi Grad i ugovorom o radu, kao i da se u slučaju promjena u visini plata zaključuje aneksi ugovora o radu u skladu sa članom 9. stav (2), 120. stav (1), 123. stav (5), 170. stav (1) tačka 4) i 171. Zakona o radu;
- 4) usvoji normativ potrošnje goriva, vrši kontrola utroška goriva i popunjavaju putni nalozi za službena vozila u skladu sa članom 7. Pravilnika o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga;
- 5) planiranje nabavki, provođenje postupaka, objavljivanje neophodnih informacija, obavještenja i osnovnih elemenata ugovora vrši u skladu sa članom 5., 17., 18., 21., 28., 36., 52., 53., 75. i 78. Zakona o javnim nabavkama;
- 6) ugovorom regulišu odnosi između davaoca komunalne usluge i potrošača Sportsko-rekreativni centar „Mlakve“ (FK „Sloboda“ Novi Grad) kako je propisano članom 6. stav (2) i (3) Odluke o proizvodnji i isporuci vode, a u slučaju neplaćanja računa za komunalne usluge primijeni mjera propisana članom 50. Odluke o proizvodnji i isporuci vode i nenaplaćena potraživanja utuže imajući u vidu rok zastarjelosti potraživanja propisan članom 374. Zakona o obligacionim odnosima.

Preporučuje se Nadzornom odboru da obezbijedi da se:

- 7) Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama uskladi sa odredbama Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, MSFI 9 Finansijski instrumenti i MSFI 15 Prihod od ugovora sa kupcima u vezi priznavanja i evidentiranja potraživanja i prihoda.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o javnim preduzećima;
- Zakon o privrednim društvima Republike Srpske;
- Zakon o komunalnim djelatnostima;
- Zakon o radu;
- Zakon o doprinosima, član 3-6., 10., 17., 22-24.;
- Zakon o porezu na dohodak, glava I-IV, VI, X-XIII;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- Zakon o unutrašnjem platnom prometu;
- Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj;
- Zakon o porezu na dobit;
- Zakon o obligacionim odnosima, član 371., 374. i 378.;
- Pravilnik o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole;
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u KP „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Novi Grad;
- Pravilnik o radu u KP „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Novi Grad;
- Pravilnik o sadržaju pismenog obračuna plate;
- Pravilnik o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnih naloga;
- Pravilnik o vođenju evidencija o prisustvu radnika na radu;
- Kolektivni ugovor za zaposlene u KP „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Novi Grad;
- Uputstvo o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole;
- Odluka o proizvodnji i isporuci vode i Odluka o utvrđivanju cijena usluga koje pruža KP „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Novi Grad;
- Odluka o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj;
- Odluka o najnižoj plati u Republici Srpskoj;
- Uredba o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem;
- Plan poslovanja za 2023. godinu;
- Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu;
- Statut KP „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Novi Grad.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Komunalno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Novi Grad (u daljem tekstu: Preduzeće) je nastalo statusnom promjenom podjele u ODKJP „Komus“ Novi Grad u postupku privatizacije od 25.08.2000. godine na ODKJP „Vodovod i kanalizacija“ a.d. i ODKJP „Komus“ Novi Grad. Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci od 13.02.2001. godine Preduzeće je upisano u sudski registar. Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci od 06.06.2007. godine izvršen je upis promjene svojine, oblika organizovanja, usklađivanja opštih akata sa Zakonom o javnim preduzećima („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 75/04 i 78/11), dopuna djelatnosti i promjena naziva u KP „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Novi Grad. Rješenjem Okružnog privrednog suda u Banjoj Luci od 19.11.2012. godine izvršena je promjena vlasništva, te je većinski kapital prenesen sa Akcijskog fonda Republike Srpske a.d. Banja Luka na Opštinu Novi Grad u skladu sa odredbama Zakona o prenosu prava svojine na kapitalu Republike Srpske u preduzećima koja obavljaju komunalne djelatnosti na jedinice lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 50/10).

Prema podacima Centralnog registra hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka, ukupan broj akcionara na dan 24.05.2023. godine je 58, a u strukturi vlasništva nad akcijama Preduzeća učestvuju Opština Novi Grad 65%, Penzijski rezervni fond a.d. Banja Luka 10%, Fond za restituciju a.d. Banja Luka 5% i ostali akcionari 20%. Ukupna vrijednost kapitala iznosi 4.229.762 KM.

Preduzeće je osnovano za obavljanje komunalnih djelatnosti u skladu sa Statutom i članom 7-10. Zakona o komunalnim djelatnostima („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 124/11 i 100/17). Osnovne djelatnosti Preduzeća su sakupljanje, prečišćavanje i distribucija vode, te odvodnja otpadnih voda, dok su sporedne djelatnosti postavljanje cijevnih instalacija, izgradnja hidro-građevinskih objekata, izgradnja objekata niskogradnje, postavljanje podnih i zidnih obloga, podizanje krovnih konstrukcija, prevoz robe, inženjerske djelatnosti i s njima povezano tehničko savjetovanje.

Organi upravljanja i rukovođenja u Preduzeću su Skupština akcionara, Nadzorni odbor i Uprava koju čini direktor, a imenovan je i Odbor za reviziju.

Sredstva za finansiranje Preduzeća u 2023. godini obezbijedena su po osnovu prihoda za isporučenu vodu i pružene usluge, a poslovanje se vrši preko računa otvorenih kod poslovnih banaka.

Na Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji Preduzeća za period 01.01-31.12.2023. godine, nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske vršila je reviziju finansijskih izvještaja KP „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Novi Grad za 2014. godinu pri čemu je dato ukupno osam preporuka. U 2017. godini izvršena je provjera provođenja datih preporuka i sačinjen Izvještaj o statusu datih preporuka prilikom revizije finansijskih izvještaja KP „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Novi Grad za 2014. godinu (IP002-17) u kojem je konstatovano da su četiri preporuke provedene, a četiri djelimično provedene.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Funkcionisanje sistema internih kontrola Preduzeća je propisano postojećim internim aktima (Statutom, Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama, Pravilnikom o

unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnikom o radu i Kolektivnim ugovorom za zaposlene u KP „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Novi Grad).

Djelatnost Preduzeća se obavlja putem službi za tehničke poslove, ekonomsko-finansijske poslove, pravne, kadrovske i opšte poslove i istraživanje i razvoj. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta je sistematizovano 35 radnih mjesta sa 50 izvršilaca, a na dan 31.12.2023. godine u Preduzeću je, pored direktora, bilo zaposleno 43 izvršioca na neodređeno vrijeme.

U toku 2023. godine nije bilo zapošljavanja novih radnika, osim promjene radnog statusa iz rada na određeno vrijeme u rad na neodređeno vrijeme za dva radnika, dok je za tri radnika prestao radni odnos po osnovu sticanja uslova za odlazak u starosnu penziju. Direktor Preduzeća imenovan je Odlukom o izboru i imenovanju direktora od 15.04.2021. godine na mandatni period od četiri godine.

Dva radnika su raspoređena na radna mjesta za koja ne ispunjavaju posebne uslove za obavljanje poslova, jer isti imaju različit stepen i vrstu stručne spreme od stepena i vrste stručne spreme propisane članom 11. Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Preduzeću.

Posebni kolektivni ugovor za stambeno-komunalne i uslužne djelatnosti Republike Srpske je prestao da važi 2021. godine, novi nije donesen, a obračun ličnih primanja je izvršen u skladu sa Zakonom o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 1/16, 66/18, 119/21 i 112/23), Odlukom o utvrđivanju plata, visini primanja po osnovu rada i visini pomoći radniku („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 53/16, 12/22 i 39/22), Pravilnikom o radu od 04.05.2018. godine i Kolektivnim ugovorom za zaposlene u Komunalnom preduzeću „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Novi Grad od 27.12.2022. godine.

Revizijom obračuna plata zaposlenih u Preduzeću utvrđeno je da su koeficijenti prema kojima su obračunate i isplaćene plate u 2023. godini kod 29 zaposlenih veći od koeficijenata propisanih Kolektivnim ugovorom za zaposlene u Preduzeću i ugovorima o radu, što nije u skladu sa članom 66. Kolektivnog ugovora za zaposlene u Preduzeću i članom 9. stav (2), 120. stav (1) i 123. stav (5) Zakona o radu. U 2023. godini je izvršeno povećanje plata za 18 radnika sa najnižom platom u skladu sa Odlukom o najnižoj plati u Republici Srpskoj za 2023. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 8/23), kao i povećanje plata ostalim radnicima po zahtjevu direktora. Zaposlenima nisu dostavljene ponude za zaključenje aneksa ugovora niti su zaključeni aneksi ugovora o radu usljed povećanja plata, što nije u skladu sa članom 170. stav (1) tačka 4) i 171. Zakona o radu.

Računovodstvene politike Preduzeća vezane za procjenu i ispravku vrijednosti potraživanja od kupaca koje su propisane Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Preduzeća iz 2016. godine nisu usklađene sa odredbama Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 104/21 i 59/22), MSFI 9 Finansijski instrumenti (paragraf 5.5.15 i B5.5.35) i MSFI 15 Prihodi iz ugovora sa kupcima u pogledu umanjenja potraživanja kojim se od entiteta zahtijeva da odmjerava rezervisanje za gubitke po iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom vijeka trajanja za potraživanja iz poslovanja.

U skladu sa Odlukom o popisu i rješenjem o formiranju komisije za popis i usklađivanju knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza na dan 31.12.2023. godine, izvršen je popis i evidentiranje rezultata popisa imovine i obaveza. Revizijom provođenja istog utvrđene su neusaglašenosti sa članom 4. stav (1) tačka 1) i 2) i 17. stav (4) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 45/16 i 113/21), jer nije popisana oprema u vlasništvu Preduzeća (telefonski aparat i printer uređaj), nisu popisana sredstva uzeta u zakup na posebne popisne liste (multifunkcijski kopir uređaj) i nisu sačinjene popisne liste obaveza i potraživanja.

Upotreba službenih vozila je propisana Pravilnikom o načinu upotrebe službenih vozila u Preduzeću iz 2017. godine koji nije ažuriran prema stanju voznog parka Preduzeća. Nije utvrđen normativ potrošnje goriva za službena vozila i nije vršena kontrola utroška goriva po vozilima. Na putnim nalogima za službena vozila (obrasci PN 3 i PN 4) se ne navodi relacija putovanja i evidencija rada vozila prema članu 7. Pravilnika o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 74/17), kojim je propisana obaveza vozača da popuni naznačene rubrike iz putnog naloga.

U skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 91/16) i Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 99/17), imenovano je odgovorno lice zaduženo za uspostavljanje, provođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole. Preduzeće je u 2018. godini definisalo ključne poslovne procese, uspostavilo Knjigu poslovnih procesa i Registar rizika. Strategija upravljanja rizicima je donesena za period 2019-2021. godine i ista nije ažurirana, što nije u skladu sa tačkom 22. Uputstva o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole. Definisani poslovni procesi i procijenjeni rizici su uneseni u PIFC aplikaciju, dostavljen je godišnji izvještaj za 2023. godinu o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole Centralnoj jedinici putem PIFC aplikacije u propisanom roku, te izjava u vezi sa dostignutim stepenom razvoja sistema internih finansijskih kontrola za 2023. godinu i izjava o planiranim mjerama za uspostavljanje nedostignutog nivoa razvoja sistema internih finansijskih kontrola za narednu godinu, što je u skladu sa Pravilnikom o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 1/22).

Shodno gore navedenom, kao i u većini tačaka izvještaja, uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da obezbijedi istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa važećim zakonima i drugim propisima.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- ***raspoređivanje zaposlenih u pogledu ispunjenosti posebnih uslova vrši u skladu sa članom 11. Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Preduzeću;***
- ***prilikom obračuna plata primjenjuju koeficijenti propisani Kolektivnim ugovorom za zaposlene u KP „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Novi Grad i ugovorom o radu, kao i da se u slučaju promjena u visini plata zaključne aneksi ugovora o radu u skladu sa članom 9. stav (2), 120. stav (1), 123. stav (5), 170. stav (1) tačka 4) i 171. Zakona o radu;***
- ***postupci i procedure provođenja popisa imovine i obaveza vrše u skladu sa članom 4. stav (1) tačka 1) i 2) i 17. stav (4) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;***
- ***usvoji normativ potrošnje goriva, vrši kontrola utroška goriva i popunjavaju putni nalozi za službena vozila u skladu sa članom 7. Pravilnika o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga;***
- ***u okviru uspostavljenog sistema internih kontrola donese Strategija upravljanja rizicima i ažurira registar rizika u skladu sa tačkom 22. Uputstva o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole.***

Preporučuje se Nadzornom odboru da obezbijedi da se Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama uskladi sa odredbama Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, MSFI 9 Finansijski instrumenti i MSFI 15 Prihod od ugovora sa kupcima u vezi priznavanja i evidentiranja potraživanja i prihoda.

4. Nabavke

Planom javnih nabavki za 2023. godinu planirano je 12 postupaka nabavki roba i usluga ukupne vrijednosti od 158.000 KM (bez poreza na dodatu vrijednost), i to šest postupaka putem konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda (135.000 KM) i šest direktnih sporazuma (23.000 KM).

Iz Izvještaja o realizaciji javnih nabavki evidentno je da je provedeno 11 postupaka javnih nabavki ukupne vrijednosti od 129.169 KM, od čega pet konkurentskih zahtjeva za dostavljanje ponuda (108.815 KM) i šest direktnih sporazuma (20.354 KM). Nabavka usluga čišćenja kanalizacije je planirana, ali ista nije provedena.

Revizijom su obuhvaćena četiri konkurentska zahtjeva za dostavljanje ponuda ukupne vrijednosti od 85.770 KM (nabavka građevinskog materijala, vodomjera, vodovodnog materijala i usluga održavanja vozila) i tri direktna sporazuma ukupne vrijednosti od 13.918 KM (nabavka kancelarijskog materijala, održavanja fotokopir uređaja i usluga nezavisne revizije), što čini 77% od ukupno ugovorenih nabavki tokom 2023. godine.

Revizijom su utvrđene neusklađenosti sa odredbama Zakona o javnim nabavkama jer:

- Preduzeće nije planiralo niti provelo postupak nabavke usluga laboratorijskog ispitivanja zdravstvene ispravnosti vode za piće, što nije u skladu sa članom 5., 17., 18., 21. stav (1) tačka c), 28. stav (1) i (4) i 78. Zakona. Ugovor za navedene usluge je zaključen sa JZU Institut za javno zdravstvo Republike Srpske u iznosu od 36.805 KM, a koji prema članu 36. stav (3) Zakona o hrani („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 19/17) ima ekskluzivno pravo da vrši ispitivanje zdravstvene ispravnosti vode koja služi za javno vodosnabdijevanje;
- Preduzeće nije planiralo direktne sporazume i objavilo izvještaje na Portalu javnih nabavki za postupke nabavki materijala za izradu učinaka, ostalog materijala, usluga na izradi učinaka, transportnih usluga, usluga održavanja, reprezentacije i osnovnih sredstava u najmanjem iznosu od 57.788 KM, što nije u skladu članom 17. stav (1) i 75. stav (1) Zakona;
- u tenderskoj dokumentaciji nije definisana procijenjena vrijednost nabavke i nije objavljen sažetak Obavještenja o dodjeli ugovora u Službenom glasniku BiH u postupcima nabavki građevinskog materijala, vodomjera, vodovodnog materijala i usluga održavanja vozila, što nije u skladu sa članom 36. stav (1) i 53. stav (3) tačka s) Zakona;
- direktor nije potpisao izjavu o postojanju ili nepostojanju sukoba interesa za provedene postupke nabavki u 2023. godini, što nije u skladu sa članom 52. stav (6) Zakona;
- nisu objavljeni osnovni elementi ugovora na Portalu javnih nabavki u postupcima nabavki kancelarijskog materijala, održavanja fotokopir uređaja, usluga nezavisne revizije, građevinskog materijala, vodomjera, vodovodnog materijala i usluga održavanja vozila, što nije u skladu sa članom 75. stav (2) Zakona.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se planiranje nabavki, provođenje postupaka, objavljivanje neophodnih informacija, obavještenja i osnovnih elemenata ugovora vrši u skladu sa članom 5., 17., 18., 21., 28., 36., 52., 53., 75. i 78. Zakona o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje plana poslovanja i finansijskog plana

Planom poslovanja za 2023. godinu, u okviru kojeg su Finansijski plan, Plan nabavki i Plan investicionog održavanja osnovnih sredstava, planirani su ukupni prihodi u iznosu od 1.445.000 KM (najvećim dijelom prihodi od vode i kanalizacije 915.000 KM, održavanja vodomjera 310.000 KM i usluga 80.000 KM), odobreni rashodi u iznosu od 1.440.500 KM (najvećim dijelom rashodi za bruto plate 960.000 KM, električnu energiju 120.000 KM, materijal 110.000 KM, gorivo 28.000 KM, usluge i materijal za građevinske radove 20.000

KM, regres 24.000 KM, amortizaciju 65.000 KM, analizu vode 27.000 KM, članove nadzornog odbora i odbora za reviziju 15.000 KM), te planirana dobit u iznosu od 4.500 KM.

Plan poslovanja pored glavnih ciljeva proizvodnje i isporuke higijenski ispravne vode za piće uključuje i različite operativne ciljeve kao što su otklanjanje gubitaka na vodovodnoj mreži, te naplata od 95% fakturisane realizacije. Gubici na mreži se ne izražavaju u novčanoj protivvrijednosti. Skupština akcionara je dana 30.06.2023. godine usvojila Plan poslovanja za 2023. godinu.

Uprava Preduzeća je izradila trogodišnji plan poslovanja za period 2021-2023. godine, a koji je usvojen od strane Skupštine akcionara, što je u skladu sa članom 5. i 21. Zakona o javnim preduzećima i članom 55. i 90. Statuta.

Revizijom nisu utvrđene neusklađenosti u odnosu na regulativu koja definiše proces pripreme i donošenja Plana poslovanja i Finansijskog plana.

6. Finansijski izvještaji

Preduzeće je sačinilo obrasce finansijskih izvještaja propisane članom 2. Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 59/22 i 129/22) i to Bilans stanja, Bilans uspjeha, Bilans tokova gotovine, Napomene uz finansijske izvještaje, kao i Izvještaj o promjenama na kapitalu propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrasca izvještaja o promjenama na kapitalu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 59/22).

Pored navedenih obrazaca, sačinjen je Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu, koji je Skupština akcionara usvojila dana 01.07.2024. godine.

6.1. Bilans uspjeha

Ukupni prihodi za 2023. godinu su iskazani u iznosu od 1.344.327 KM i niži su za 7% u odnosu na Finansijski plan, a ukupni rashodi su iskazani u iznosu od 1.522.636 KM i viši su za 6% u odnosu na Finansijski plan. Gubitak prije oporezivanja iskazan je u iznosu od 178.309 KM.

Revizijom je utvrđeno da su ukupni rashodi i gubitak prije oporezivanja iskazani manje u iznosu od 54.399 KM, što je objašnjeno u tački 6.2.1.3. ovog Izvještaja.

6.1.1. Poslovni prihodi i rashodi

6.1.1.1. Poslovni prihodi

Poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 1.343.612 KM, a odnose se na prihode od prodaje proizvoda i pruženih usluga na domaćem tržištu (1.017.384 KM) i ostale poslovne prihode (326.228 KM).

Prihodi od prodaje proizvoda i pruženih usluga na domaćem tržištu (1.017.384 KM) se odnose na prihode od isporučene vode kupcima 754.700 KM, kanalizacije 120.039 KM, pruženih usluga (priključaka, cisterni i održavanja kanalizacije) 48.299 KM, kolektora 39.760 KM i građevinskih radova 54.586 KM.

Prihodi od prodaje vode i obračunate kanalizacije su ostvareni po osnovu isporučene vode i obračunate kanalizacije kupcima (fizičkim i pravnim licima). Skupština Opštine Novi Grad je donijela Odluku o komunalnim djelatnostima („Službeni glasnik Opštine Novi Grad“, broj 2/22) kojom su utvrđeni uslovi i način obavljanja komunalnih djelatnosti i Odluku o proizvodnji i isporuci vode („Službeni glasnik Opštine Novi Grad“, broj 4/22) kojom je utvrđen način formiranja cijena za korišćenje javnog vodovoda.

Nadzorni odbor Preduzeća je donio Odluku o utvrđivanju cijena usluga koje pruža KP „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Novi Grad, sa prilogom Cjenovnik usluga („Službeni glasnik

Opštine Novi Grad“, broj 4/22). Fakturisanje utrošene vode i kanalizacije je izvršeno u skladu sa pomenutim cjenovnikom.

Prihodi od pruženih usluga se odnose na prihode ostvarene po osnovu izrade vodovodnih priključaka, čišćenja septičkih jama, odvođenja otpadnih voda i slično.

Prihodi od kolektora se odnose na tekuće održavanje crpnih stanica na području Opštine Novi Grad u 2023. godini po ugovoru zaključenom između Opštine Novi Grad i Preduzeća od 13.01.2023. godine.

Prihodi od građevinskih radova se najvećim dijelom odnose na prihode po ispostavljenim fakturama od strane Opštine Novi Grad za izvršene radove na izgradnji vodovodnih sistema (vodovodne mreže).

Preduzeće nije izvršilo klasifikovanje prihoda od pruženih usluga povezanim licima i potraživanja od kupaca – povezanih lica u skladu sa članom 18. stav (2) i 54. stav (3) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike. Evidentiranje je izvršeno na računu potraživanja po osnovu prodaje kupcima – nepovezanim licima i prihoda od pruženih usluga u Republici Srpskoj.

Ostali poslovni prihodi (326.228 KM) se odnose na prihode od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija (9.365 KM), donacija (4.219 KM), namjenskih izvora finansiranja (312.583 KM) i ostale poslovne prihode po drugim osnovama (61 KM).

Prihodi od namjenskih izvora finansiranja se odnose na prihode od održavanja vodomjera, fakturisane uz račune za potrošnju vode.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se prihodi od pruženih usluga povezanim licima i potraživanja od kupaca povezanih lica klasifikuju u skladu sa članom 18. stav (2) i 54. stav (3) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

6.1.1.2. Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u iznosu od 1.478.247 KM, a odnose se na troškove materijala (87.876 KM), goriva i energije (169.341 KM), plata i naknada plata (1.067.843 KM), proizvodnih usluga (41.736 KM), amortizacije (53.372 KM), nematerijalne troškove (52.779 KM) i troškove poreza i doprinosa (5.300 KM).

Troškovi materijala odnose se na troškove materijala za izradu učinaka (56.300 KM) i troškove ostalog materijala (31.576 KM).

Troškovi materijala za izradu učinaka odnose se na troškove materijala za vodoprivrednu djelatnost.

Troškovi ostalog materijala najvećim dijelom se odnose na materijal i dijelove utrošene za tekuće održavanje osnovnih sredstava (12.068 KM) i utrošeni ostali režijski materijal (11.019 KM).

Troškovi goriva i energije odnose se na troškove naftnih derivata (26.487 KM), uglja (1.739 KM), električne energije (140.982 KM) i plina (133 KM).

Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja odnose se na troškove bruto plata (861.557 KM), bruto naknada članovima upravnog i nadzornog odbora (14.993 KM), otpremnina, nagrada i pomoći u skladu sa propisima o radu (17.280 KM), zaposlenih na službenom putu (206 KM) i bruto ostalih ličnih rashoda (173.807 KM).

Troškovi bruto naknada plata za godišnji odmor, rad u dane državnih praznika i bolovanje na teret poslodavca u iznosu od 85.154 KM i troškovi regresa u iznosu od 55.475 KM su iskazani u okviru troškova bruto plata, čime su troškovi bruto plata precijenjeni u iznosu od 140.629 KM, a potcijenjeni troškovi bruto naknada plata i bruto ostalih ličnih primanja, što nije u skladu

sa članom 44. stav (2), (3) i (8) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Troškovi proizvodnih usluga odnose se na troškove proizvodnih usluga na izradi proizvoda (15.907 KM), transportnih usluga (9.678 KM), usluga održavanja (6.746 KM), zakupa (2.172 KM), reklame i propagande (418 KM) i ostalih usluga (6.815 KM).

Troškovi amortizacije odnose se na obračun amortizacije za računovodstvene svrhe proporcionalnom metodom po stopama propisanim članom 67. i 70. Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Preduzeća, što je objelodanjeno i u Napomenama uz finansijske izvještaje za 2023. godinu

Nematerijalni troškovi odnose se na troškove ostalih usluga (39.134 KM), reprezentacije (3.242 KM), premije osiguranja (1.741 KM), platnog prometa (4.619 KM), članarina (1.687 KM) i ostale nematerijalne troškove (2.356 KM).

Troškovi poreza odnose se na porez na imovinu (185 KM), naknadu za korišćenje šuma (976 KM), naknadu za protivpožarnu zaštitu (418 KM) i naknadu za korišćenje i zagađenje voda (3.280 KM).

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se troškovi bruto naknada plata i bruto ostalih ličnih primanja klasifikuju u skladu sa članom 44. stav (3) i (8) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

6.1.1.3. Poslovni gubitak

Poslovni gubitak iskazan je u iznosu od 134.635 KM, a predstavlja razliku između poslovnih rashoda (1.478.247 KM) i poslovnih prihoda (1.343.612 KM).

6.1.2. Finansijski prihodi i rashodi

6.1.2.1. Finansijski prihodi

Finansijski prihodi iskazani su u iznosu od 715 KM, a odnose se na ostale finansijske prihode.

6.1.2.2. Finansijski rashodi

Finansijski rashodi iskazani su u iznosu od 16 KM, a odnose se na rashode kamata.

6.1.3. Gubitak redovne aktivnosti

Gubitak redovne aktivnosti iskazan je u iznosu od 133.936 KM, a predstavlja zbir poslovnog gubitka (134.635 KM) i finansijskih rashoda (16 KM), umanjen za finansijske prihode (715 KM).

6.1.4. Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda

Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda iskazan je u iznosu od 44.373 KM, a predstavlja razliku između ostalih rashoda i gubitaka i ostalih prihoda i dobitaka. Ostali rashodi i gubici (44.373 KM) se odnose na rashode po osnovu direktnog otpisa potraživanja u iznosu od 42.533 KM i rashodovanja na zalihama materijala u iznosu od 1.840 KM.

6.1.5. Neto gubitak perioda

Neto gubitak perioda iskazan je u iznosu od 178.309 KM, a predstavlja razliku između ukupnih rashoda (1.522.636 KM) i ukupnih prihoda (1.344.327 KM).

Revizijom je utvrđeno da je neto gubitak tekuće godine iskazan manje za iznos od 50.621 KM, što je objašnjeno u tački 6.2.1.2. i 6.2.1.3. ovog Izvještaja.

6.2. Bilans stanja

U Bilansu stanja na dan 31.12.2023. godine iskazane su bilansna aktiva i bilansna pasiva.

6.2.1. Bilansna aktiva

Bilansna aktiva je iskazana u iznosu od 4.761.324 KM bruto vrijednosti, 982.284 KM ispravke vrijednosti i 3.779.040 KM neto vrijednosti, a čine je stalna sredstva, odložena poreska sredstva i tekuća sredstva.

Revizijom je utvrđeno da je bilansna aktiva iskazana više za iznos od 78.431 KM, što je objašnjeno u tački 6.2.1.2. i 6.2.1.3. ovog Izvještaja.

6.2.1.1. Stalna sredstva

Stalna sredstva iskazana su u iznosu od 4.111.960 KM bruto vrijednosti, 982.284 KM ispravke vrijednosti i 3.129.676 KM neto vrijednosti, a čine ih nekretnine, postrojenja i oprema.

Nekretnine, postrojenja i oprema su iskazani u iznosu od 3.129.676 KM neto vrijednosti, a čine ih zemljište, građevinski objekti, postrojenja i oprema i nekretnine u pripremi.

Zemljište je iskazano u vrijednosti od 1.097.903 KM, a odnosi se na zemljište na kojem se nalazi zgrada uprave Preduzeća, vodoprivredni i pomoćni objekti. U 2023. godini na ovoj poziciji nije bilo promjena.

Građevinski objekti su iskazani u iznosu od 2.693.243 KM bruto vrijednosti, 719.629 KM ispravke vrijednosti i 1.973.614 KM neto vrijednosti. Neto vrijednost građevinskih objekata čine zgrade, objekti i rezervoari (800.282 KM), bunari (128.188 KM), vodovodna i kanalizaciona mreža (1.022.583 KM) i protivpožarna mreža i ograde (22.561 KM).

Prema odlukama Skupštine Opštine Novi Grad o davanju na upravljanje i korišćenje vodovodne mreže i sistema vodosnabdijevanja Preduzeću („Službeni glasnik Opštine Novi Grad“, br. 11/14, 18/14, 13/16, 2/22 i 6/23) zaključeni su ugovori između Opštine Novi Grad i Preduzeća o uslovima i načinu korišćenja objekata komunalne infrastrukture. Revizijom je utvrđeno da su izgrađeni objekti komunalne infrastrukture evidentirani u poslovnim knjigama Opštine Novi Grad. Komunalna imovina koja predstavlja tehničko-tehnološku cjelinu koja je pretpostavka za proizvodnju i distribuciju vode, odvodne kanalizacije i drugih komunalnih usluga evidentirana je na osnovu izvora finansiranja u okviru poslovnih evidencija Preduzeća i Opštine Novi Grad, pa zbog toga nisu u potpunosti ispunjeni zahtjevi MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema (paragraf 7).

Prema pisanoj informaciji za potrebe revizije, zemljište i objekti nad kojima Preduzeće ima pravo upravljanja, u javnim registrima nepokretnosti se vode kao državna svojina, a u toku je postupak podnošenja zahtjeva za identifikaciju.

Preduzeće nije izvršilo procjenu vrijednosti iskazanih nekretnina za koje postoje naznake da je vrijednost sredstava umanjena (poslovni prostor Soliter), a prema zahtjevima MRS 36 Umanjenje vrijednosti imovine (paragraf 9 i 12).

Postrojenja i oprema su iskazani u bruto vrijednosti od 315.314 KM, ispravke vrijednosti od 262.655 KM i sadašnje vrijednosti od 52.659 KM. Vrijednost postrojenja i opreme u 2023. godini je povećana za vrijednost izvršenih nabavki u iznosu od 8.935 KM (pumpe po fakturama Hidromont d.o.o. Novi Grad), a smanjena za 19.197 KM po osnovu korekcije vrijednosti za efekte obračunate amortizacije.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se izvrši procjena vrijednosti iskazanih nekretnina za koje postoje naznake da je vrijednost sredstava umanjena prema zahtjevima MRS 36 Umanjenje vrijednosti imovine (paragraf 9 i 12).

6.2.1.2. Odložena poreska sredstva

Preduzeće je podnijelo Poreskoj upravi Republike Srpske Godišnju poresku prijavu za porez na dobit za period 01.01-31.12.2023. godine (Obrazac 1101) u skladu sa članom 3. stav (2) Zakona o porezu na dobit („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 94/15, 1/17, 58/19 i 48/24) i Pravilnikom o obliku i sadržaju obrazaca poreskih prijava poreza na dobit („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 11/17), izvršilo obračun amortizacije u računovodstvene i poreske

svrhe za 2023. godinu i utvrdilo razliku u iznosu od 37.783 KM (smanjenje poreske osnovice), odnosno privremenu poresku razliku u iznosu od 3.778 KM koja predstavlja odložena poreska sredstva. Odložena poreska sredstva uvećavaju neto dobit i predstavljaju odložene poreske prihode. Preduzeće nije iskazalo u finansijskim izvještajima za 2023. godinu odložena poreska sredstva, iako su nastala kao posljedica više obračunate poreske amortizacije u odnosu na računovodstvenu amortizaciju, čime su potcijenjena odložena poreska sredstva i odloženi poreski prihodi odnosno neraspoređena dobit tekuće godine u iznosu od 3.778 KM, što nije u skladu sa paragrafom 54 (o) MRS 1 Presentacija finansijskih izvještaja i MRS 12 Porezi na dobitak.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se iskažu odložena poreska sredstva (odložene poreske obaveze) prema paragrafu 54 (o) MRS 1 Presentacija finansijskih izvještaja, MRS 12 Porezi na dobitak i članu 11. i 32. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

6.2.1.3. Tekuća sredstva

Tekuća sredstva iskazana su u iznosu od 649.364 KM bruto vrijednosti i neto vrijednosti, a čine ih zalihe, stalna sredstva namijenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja i kratkoročna sredstva izuzev zaliha i stalnih sredstava namijenjenih prodaji.

Revizijom je utvrđeno da su tekuća sredstva iskazana više za iznos od 82.209 KM, što je objašnjeno u nastavku ove tačke Izvještaja.

Zalihe, stalna sredstva namijenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja su iskazana u iznosu od 55.575 KM bruto i neto vrijednosti, a odnose se na zalihe materijala.

Zalihe materijala odnose se na materijal za izradu učinaka u skladištu (55.575 KM), a čine ga zalihe vodovodnog materijala (44.582 KM) i zalihe vodovodnog materijala iz donacije (10.993 KM). Troškovi zastarjevanja zaliha odnosno smanjenja vrijednosti zaliha zbog tehnološke zastarjelosti zaliha prisutni su kod zaliha materijala iz donacije. Preduzeće nije internim aktom propisalo kriterijume kada se pojedine zalihe materijala smatraju zastarjelim, s ciljem njihove procjene i svođenja na realnu vrijednost odnosno obezvređenja na teret rashoda od usklađivanja vrijednosti zaliha materijala, što nije u skladu sa MRS 2 Zalihe (paragraf 36) i članom 12. stav (10) i 50. stav (7) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Kratkoročna sredstva izuzev zaliha i stalnih sredstava namijenjenih prodaji iskazana su u iznosu od 593.789 KM bruto i neto vrijednosti, a odnose se na kratkoročna potraživanja i gotovinu.

Revizijom je utvrđeno da su ista više iskazana u iznosu od 82.209 KM, što je objašnjeno u nastavku ove tačke Izvještaja.

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 332.353 KM bruto i neto vrijednosti, a odnose se na potraživanja od kupaca u zemlji (330.253 KM) i ostala kratkoročna potraživanja (2.100 KM).

Potraživanja od kupaca u zemlji odnose se na potraživanja za isporučenu vodu i korišćenje sistema kanalizacije od pravnih lica (89.775 KM), od fizičkih lica (163.962 KM), potraživanja za izvršene usluge (77.069 KM), te sporna potraživanja u negativnom iznosu od 553 KM. Preduzeće nije izvršilo procjenu naplativosti potraživanja (starosnu analizu potraživanja) prema MSFI 9 Finansijski instrumenti i korigovalo zastarjela potraživanja (koja nisu naplaćena u periodu od 12 mjeseci), zbog čega su precijenjena kratkoročna potraživanja u iznosu od 82.209 KM, a potcijenjeni rashodi od usklađivanja vrijednosti potraživanja od kupaca i gubitak tekuće godine u iznosu od 54.399 KM i gubitak ranijih godina u iznosu od 27.811 KM, što nije u skladu sa zahtjevima MSFI 9 Finansijski instrumenti (paragraf 5.5.15) i članom 18. stav (8) i 50. stav (9) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike. Prema prethodno navedenom standardu

potraživanja od kupaca pripadaju grupi finansijskih instrumenata po amortizovanoj vrijednosti koja je i osnova za naknadno vrednovanje potraživanja, sa zahtjevom da se izvrši analiza nenaplativosti kako bi se utvrdilo u kojem procentu i periodu potraživanja postaju nenaplativa (putem matrice rezervisanja).

Prema pisanoj informaciji za potrebe revizije, potraživanje od potrošača FK „Sloboda“ Novi Grad koji je korisnik stadiona u sklopu Sportsko-rekreativnog centra „Mlakve“ u vlasništvu Opštine Novi Grad, u iznosu od 21.097 KM (kumulativno) nije potvrđeno na dan 31.12.2023. godine. Pomenuti potrošač odbija izmirivanje obaveza za usluge vodosnabdijevanja propisane članom 6. stav (2) Odluke o proizvodnji i isporuci vode, a Uprava Preduzeća nije preduzela mjeru uskraćivanja isporuke vode propisanu članom 50. navedene Odluke. Ugovor o isporuci vode između Preduzeća i potrošača nije zaključen, niti je navedeno potraživanje utuženo.

Gotovina je iskazana u iznosu od 261.436 KM, a odnosi se na novčana sredstva na bankovnim računima kod komercijalnih banaka u domaćoj valuti (261.136 KM) i novčana sredstva u blagajni (300 KM). Plaćanje gotovinom vršeno je u skladu sa Uredbom o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 86/12, 10/14 i 7/23).

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- **internim aktima definišu kriterijumi zastarjelosti odnosno obezvređenja zaliha s ciljem njihove procjene i svođenja na realnu vrijednost, te utvrde iznosi zaliha priznatih kao rashod i iznosi otpisa zaliha tokom perioda prema MRS 2 Zalihe (paragraf 36) i članu 12. stav (10) i 50. stav (7) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike;**
- **izvrši procjena naplativosti potraživanja, starosna analiza strukture potraživanja od kupaca i evidentiranja prema zahtjevima MSFI 9 Finansijski instrumenti i članu 18. stav (8) i 50. stav (9) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike;**
- **ugovorom regulišu odnosi između davaoca komunalne usluge i potrošača Sportsko-rekreativni centar „Mlakve“ (FK „Sloboda“ Novi Grad) kako je propisano članom 6. stav (2) i (3) Odluke o proizvodnji i isporuci vode, a u slučaju neplaćanja računa za komunalne usluge primijeni mjera propisana članom 50. Odluke o proizvodnji i isporuci vode i nenaplaćena potraživanja utuže imajući u vidu rok zastarjelosti potraživanja propisan članom 374. Zakona o obligacionim odnosima.**

6.2.2. Bilansna pasiva

Bilansna pasiva je iskazana u iznosu od 3.779.040 KM, a čini je kapital i kratkoročne obaveze i kratkoročna rezervisanja.

Revizijom je utvrđeno da je bilansna pasiva iskazana više za iznos od 78.431 KM, što je objašnjeno u tački 6.2.1.2., 6.2.1.3. i 6.2.2.1. ovog Izvještaja.

6.2.2.1. Kapital

Kapital je iskazan u iznosu od 3.646.014 KM, a čine ga akcijski kapital (4.229.726 KM), revalorizacione rezerve (57.259 KM) i gubitak (640.971 KM).

Revizijom je utvrđeno da je kapital iskazan više za iznos od 78.431 KM, što je objašnjeno u tački 6.2.1.3. i nastavku ove tačke Izvještaja.

Akcijski kapital se odnosi na kapital registrovan je kod Okružnog privrednog suda u Prijedoru Rješenjem o registraciji od 20.04.2021. godine. Ukupan broj redovnih akcija upisan u registru je 4.229.726, sa vrijednošću akcije od 1 KM.

Revalorizacione rezerve su iskazane u iznosu od 57.259 KM po osnovu procjene vrijednosti zemljišta i građevinskih objekata u ranijim godinama i umanjenja po osnovu amortizacije revalorizacionih rezervi u 2023. godini. Ukupno ukinute revalorizacione rezerve za 2023. godinu po osnovu amortizacije iznose 54.160 KM, a evidentirane su u korist neraspoređene dobiti tekuće godine.

Neraspoređena dobit tekuće godine, nastala ukidanjem revalorizacionih rezervi u iznosu od 54.160 KM, je iskorišćena za pokriće gubitka tekuće godine, što nije u skladu sa članom 30. stav (4) i 31. stav (5) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, jer se pokriće gubitka vrši na teret neraspoređene dobiti ranijih godina, a revalorizacione rezerve se ne mogu koristiti za pokriće gubitka jer nisu nastale iz dobiti ranijih godina niti uplatama vlasnika, nego su posljedica promjene vrijednosti utvrđene procjenom.

Revizijom je utvrđeno da je neraspoređena dobit tekuće godine iskazana manje za iznos od 57.939 KM, po osnovu pokrića gubitka tekuće godine i odloženih poreskih prihoda (tačka 6.2.1.2. ovog Izvještaja).

Gubitak je iskazan u iznosu od 640.971 KM, a čini ga gubitak ranijih godina (516.882 KM) i gubitak tekuće godine (124.149 KM). Skupština akcionara je donijela Odluku o pokriću gubitka u 2023. godini dana 01.07.2024. godine.

Revizijom je utvrđeno da je gubitak iskazan manje za iznos od 136.370 KM, jer je gubitak ranijih godina iskazan manje u iznosu od 27.811 KM i gubitak tekuće godine iskazan manje u iznosu od 108.559 KM, što je objašnjeno u tački 6.2.1.3. i ovoj tački Izvještaja.

6.2.2.2. Dugoročna rezervisanja

Preduzeće nije iskazalo rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih i troškove rezervisanja po osnovu sadašnje vrijednosti akumuliranih prava zaposlenih na otpremnine i jubilarne nagrade, što nije u skladu sa MRS 19 Primanja zaposlenih i članom 32. stav (6) i 46. stav (3) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Preduzeće nije izvršilo objelodanjivanje u Napomenama uz finansijske izvještaje neprimjenjivanje MRS 19 Primanja zaposlenih, što nije u skladu sa paragrafom 7 MRS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se iskažu dugoročna rezervisanja po osnovu beneficija zaposlenih, koje se isplaćuju u skladu sa stečenim pravima u toku trajanja i nakon prestanka zaposlenja prema MRS 19 Primanja zaposlenih i članu 32. stav (6) i 46. stav (3) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

6.2.2.3. Kratkoročne obaveze i kratkoročna rezervisanja

Kratkoročne obaveze i kratkoročna rezervisanja iskazana su u iznosu od 133.026 KM, a odnose se najvećim dijelom na obaveze iz poslovanja 20.410 KM, za plate i naknade plata 82.700 KM, PDV 15.741 KM, za ostale poreze, doprinose i druge dažbine 2.832 KM i kratkoročna razgraničenja 10.993 KM.

Obaveze iz poslovanja (20.410 KM) se odnose na obaveze prema dobavljačima za nabavku roba i usluga u 2023. godini. Preduzeće je izvršilo usaglašavanje obaveza i potraživanja sa dobavljačima (konfirmacije salda) na dan izvještavanja u skladu sa članom 18. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 94/15 i 78/20). U toku 2023. godine Preduzeće je izvršilo prebijanje dugova putem multilateralne kompenzacije u ukupnom iznosu od 4.663 KM, što je u skladu sa članom 41. stav 1. tačka v) Zakona o javnim preduzećima.

Obaveze za plate, naknade plata i ostala primanja zaposlenih po osnovu rada (82.700 KM) se odnose na obaveze za plate i naknade plata (43.149 KM), porez na plate i naknade plata

(2.332 KM), doprinose na plate i naknade plata (25.228 KM) i ostala lična primanja (12.001 KM). Navedene obaveze se odnose na bruto obračunate plate i topli obrok za decembar 2023. godine.

Preduzeće nije evidentiralo obaveze za ostala lična primanja (otpremnine, nagrade i pomoći) i ostale obaveze prema zaposlenima (za troškove prevoza na rad i sa rada), što nije u skladu sa članom 37. i 38. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike. Evidentiranje je izvršeno direktno na rashode i bankovni račun, a navedeni rashodi su plaćeni u 2023. godini.

Obaveze za porez na dodatu vrijednost (15.741 KM) se odnose na obaveze po osnovu razlike između obračunatog i akontacionog poreza na dodatu vrijednost.

Kratkoročna razgraničenja (10.993 KM) se odnose na odložene prihode i primljene donacije u ranijim godinama od strane Opštine Novi Grad u vidu vodovodnog materijala (fazonski komadi s prirubnicama) u skladu sa članom 41. stav (4) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike. U 2023. godini pomenuti materijal je utrošen u vrijednosti od 61 KM (tačka 6.1.1.1. izvještaja).

Do 29.02.2024. godine kratkoročne obaveze su izmirene u iznosu od 118.256 KM.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se prilikom evidentiranja troškova otpremnina, pomoći i naknada troškova prevoza na posao i povratka s posla vrši evidentiranje i obaveza za iste u skladu sa članom 37. i 38. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

6.2.3. Vanbilansna evidencija

Pozicije vanbilansne aktive i pasive na dan 31.12.2023. godine su iskazane u iznosu od 97.392 KM po osnovu vrijednosti istražno-kaptažnih radova „Mlakve“ i vodomjera u bunarima koji su aktivirani 2001. godine na crpilištu „Mlakve“ a koji nisu u upotrebi i nisu vlasništvo Preduzeća. Dana 09.12.2011. godine Nadzorni odbor je donio Odluku o isknjižavanju sredstava van upotrebe na crpilištu Mlakve.

Preduzeće nije iskazalo u vanbilansnoj evidenciji vrijednost sredstva uzetog u zakup po osnovu ugovora sa ALF-OM d.o.o. Banja Luka od 17.02.2023. godine u iznosu od 490 KM (multifunkcijski kopir uređaj), što nije u skladu sa članom 67. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Revizijom je utvrđeno da su pozicije vanbilansne aktive i pasive iskazane više za iznos od 96.902 KM, što je objašnjeno u ovoj tački Izvještaja-

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se isknjiže sredstva van upotrebe iz poslovnih evidencija Preduzeća u skladu sa odlukom Nadzornog odbora od 09.12.2011. godine, a da se iskažu sredstva uzeta u zakup u skladu sa članom 67. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

6.3. Bilans tokova gotovine

U Bilansu tokova gotovine (Izvještaju o tokovima gotovine) iskazani su prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti po osnovu naplaćenih potraživanja od kupaca, fondova, premija, subvencija i dotacija u ukupnom iznosu od 1.536.998 KM i odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti po osnovu isplata dobavljačima, isplata plata, naknada i ostalih ličnih primanja, poreza i doprinosa i drugo u ukupnom iznosu od 1.702.640 KM, što je za rezultat imalo neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 165.642 KM.

Gotovina na početku obračunskog perioda iskazana je u iznosu od 427.078 KM, a gotovina na kraju obračunskog perioda u iznosu od 261.436 KM i navedeni iznos je iskazan i u Bilansu stanja.

Revizijom nisu utvrđene neusklađenosti u odnosu na odredbe MRS 7 Izvještaj o tokovima gotovine i Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

6.4. Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjene su informacije u vezi stalnosti poslovanja, u skladu sa zahtjevima MRS 1 Presentacija finansijskih izvještaja (paragraf 25 i 26).

6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Prema informaciji dostavljenoj od strane Preduzeća, u toku 2023. godine Preduzeće je pokrenulo 11 prijedloga za izvršenje po osnovu naplate potraživanja za utrošenu vodu od fizičkih lica u ukupnoj vrijednosti od 2.395 KM. Prema rješenjima o izvršenju iz 2023. godine za prinudnu naplatu duga donesenim od strane Osnovnog suda u Novom Gradu i Okružnog privrednog suda u Prijedoru izvršena je naplata navedenih potraživanja sa 31.12.2023. godine.

Protiv Preduzeća nema pokrenutih sudskih postupaka koji bi imali uticaja na potencijalnu imovinu i obaveze. Preduzeće je objelodanilo u Napomenama uz finansijske izvještaje za 2023. godinu da nije imalo sudskih sporova i potencijalnih finansijskih efekata u skladu sa zahtjevima MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.

6.6. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje za 2023. godinu sačinjene su Napomene za period 01.01-31.12.2023. godine koje pružaju neophodne opšte podatke o Preduzeću, primijenjenim propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama, ali iste dijelom ne zadovoljavaju zahtjeve MRS 1 Presentacija finansijskih izvještaja, jer nisu objelodanjene informacije koje se odnose na dodatna objelodanjivanja prezentovanih pozicija finansijskih izvještaja u skladu sa paragrafom 112 (b) i (c) i 113 MRS 1 Presentacija finansijskih izvještaja (poslovni rashodi, poslovni prihodi, obaveze i potraživanja). Takođe, nisu izvršena objelodanjivanja dodatnih informacija o Bilansu tokova gotovine, što nije u skladu sa članom 20. stav (2) Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se u Napomenama uz finansijske izvještaje vrše dodatna objelodanjivanja u skladu sa članom 20. stav (2) Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i zahtjevima MRS 1 Presentacija finansijskih izvještaja.

Revizijski tim

Dragan Zjajić, s.r.

Svjetlana Kodžoman, s.r.